

2024 жылдың
« 05 » « 10 »
№ 477 бұйрығына
№ 2 қосымша

«Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті» КЕАҚ қызметкерлеріне арналған өрт қауіпсіздігі жөніндегі НҰСҚАУЛЫҚ

1. Жалпы ережелер

1.1. «Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті» КЕАҚ қызметкерлері үшін өрт қауіпсіздігі жөніндегі осы Нұсқаулық (бұдан әрі - Нұсқаулық) «Азаматтық қорғау туралы» 2014 жылғы 11 сәуірдегі Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес әзірленді және «Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті» КЕАҚ (бұдан әрі – Университет) қызметкерлерін өрт қауіпсіздігі шараларына оқыту тәртібін айқындайды.

1.2. «Азаматтық қорғау туралы» Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 11 сәуірдегі № 188-V Заңына, «Өрт қауіпсіздігі қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2022 жылғы 21 ақпандағы № 55 және «Ұйымдар қызметкерлерін және халықты өрт қауіпсіздігі шараларына оқыту қағидаларын және өрт қауіпсіздігі шараларына оқыту жөніндегі оқу бағдарламаларының мазмұнына қойылатын талаптарды бекіту туралы» 2014 жылғы 9 маусымдағы № 276 бұйрықтарына сәйкес Университеттің барлық қызметкерлері жұмыстарды жүргізу кезінде өрт қауіпсіздігі ережелерін білуге және сақтауға міндетті.

1.3. Университеттің жаңадан қабылданған барлық қызметкерлері өртке қарсы нұсқама және өрт-техникалық минимум түрінде оқытылады.

Өткізу сипаты мен уақыты бойынша өртке қарсы нұсқама: кіріспе, бастапқы, қайталама, жоспардан тыс және нысаналы болып бөлінеді. Кіріспе, бастапқы, қайталама, жоспардан тыс, нысаналы өртке қарсы нұсқамалар өткізу және қызметкердің жұмысына рұқсат беру туралы өрт қауіпсіздігі бойынша нұсқамалар жүргізуді есепке алу журналына жазба енгізіледі.

1.4. Кіріспе нұсқамадан өтпеген адамдар қызметтік міндеттерін орындауға жіберілмейді.

1.5. Университеттің әрбір қызметкері Нұсқаулықтың талаптарымен танысып, қатаң түрде орындауға, өртке немесе өртке әкеп соғуы мүмкін әрекеттерге жол бермеуге, ал өрт туындаған жағдайда адамдарды, мүлікті құтқару және өртті сөндіру бойынша өзіне байланысты барлық шараларды қабылдауға міндетті.

2. Өртке қарсы режим:

2.1. 2021 жылғы 17 тамыздағы № 405 «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентінің негізінде Университеттің барлық бөлімшелерінде олардың өрт қауіптілігіне сәйкес келетін өртке қарсы режим

белгіленеді. Өртке қарсы режимді сақтау үшін келесі шараларды жүргізу және сақтау қажет:

- 1) ашық отты пайдалану тәртібі мен қауіпсіздік шараларын анықтау;
- 2) өрт сөндіру автомашиналарының объектіге өту тәртібін айқындау;
- 3) үй-жайда бір мезгілде болатын шикізаттың, жартылай фабрикаттар мен дайын өнімнің орындары мен рұқсат етілген санын айқындау;
- 4) жанғыш қалдықтар мен шаңды жинау, сондай-ақ майланған арнайы киімді сақтау тәртібін белгілеу;
- 5) өрт болған жағдайда және жұмыс күні аяқталғаннан кейін электр жабдығын токтан ажырату тәртібін айқындау;
- 6) уақытша от және басқа да өрт қауіпті жұмыстарды жүргізу тәртібін регламенттеу;
- 7) жұмыс аяқталғаннан кейін үй-жайларды қарау және жабу тәртібін регламенттеу;
- 8) өрт анықталған кезде Университет қызметкерлерінің іс-әрекеттерін реттеу;
- 9) кәсіптердің (лауазымдардың) тізбесін, өртке қарсы нұсқаулықтан және өрт-техникалық минимум бойынша сабақтардан өту тәртібі мен мерзімдерін айқындау, сондай-ақ оларды өткізуге жауаптыларды тағайындау.

3. Жұмыс басталар алдында өрт қауіпсіздігі талаптары.

3.1. Жұмыс басталар алдында жұмысшы жұмыс орнын тексеруге, алғашқы өрт сөндіру құралдарының бар-жоғын және жай-күйін тексеруге міндетті.

3.2. Қолданыстағы нұсқаулықтардың талаптарына сәйкес электр жабдықтарының өртке қарсы жағдайын тексеру керек.

3.3. Электр аспаптарының, электр арматурасының және басқа да электр жабдықтарының барлық ақауларын Университеттің Энергиямен қамтамасыз ету басқармасының маманы ғана жоюы тиіс.

3.4. Желдету жүйесінің жұмысын тексеру қажет.

3.5. Телефон байланысының дұрыстығын тексеру қажет.

3.6. Эвакуациялық шығу жолдарының, өту жолдарының жай-күйін тексеру қажет.

4. Жұмыс кезінде өрт қауіпсіздігі талаптары.

4.1. Жұмыс уақытында әрбір қызметкер міндетті:

- 1) жұмыс орныңызды үнемі таза және ұқыпты ұстауға;
- 2) өту жолдарын, шығу жолдарын түрлі заттармен және жабдықтармен үйіп тастамауға;
- 3) жұмыс орнында өндірістік материалдар мен дайын өнімді сақтаудың белгіленген нормаларын қатаң сақтауға;
- 4) бөгде адамдар тарапынан өрт қауіпсіздігін бұзуға жол бермеуге;
- 5) майланған киімдерді, шүберектерді және жанғыш қалдықтарды тығыз жабылатын қақпақтары бар металл жәшіктерде ғана сақтауға;
- 6) өрт қауіпсіздігі талаптарын сақтай отырып, жанғыш сұйықтықтарды (бұдан әрі - ЖС), тез тұтанатын сұйықтықтарды (бұдан әрі - ТТС) қатаң бөлінген орындарда сақтауға;

7) ЖС және ТТС-ды қақпақтары тығыз жабылған арнайы ыдыста ғана тасымалдауға, төгілген жағдайда оны дереу алып тастауға;

8) қосылған электр құрылғыларына жол бермеуге, электр желісі мен сақтандырғыштарды түзетуге;

9) қызметтік және жұмыс үй-жайларында ашық отты пайдаланбауға;

10) автоматты өрт дабылы жүйесінің (бұдан әрі - АӨДЖ) болуын және жарамдылығын тексеруге;

11) АӨДЖ іске қосылған барлық жағдайларда өрт ошағының болуы немесе болмауы тұрғысынан іске қосылған жерді дереу тексеруге;

12) қағазды және басқа да тез тұтанатын материалдарды, қоқыстарды жинамауға немесе шашпауға;

13) ТТС үстелдерде, шкафтарда және үй-жайларында сақтауға;

14) ашық спиральдары бар жеке мақсаттарда электр жылыту аспаптарын пайдаланбауға;

15) электр аспаптары мен жарықтандыруды қараусыз қалдырмауға.

4.2. Жұмыс кезінде қатаң тыйым салынады:

1) плакаттарды, киімдерді және басқа заттарды электр розеткаларына, ажыратқыштарға және басқа электр аспаптарына іліп қойюға электр шамдарын жарықтандыру арматурасынсыз (реңктерсіз) қолдануға. Желіде ток беру тоқтатылған жағдайда барлық электр аспаптары дереу өшірілуі тиіс.

Электрмен жылыту аспаптары мен радиоэлектрондық аппаратура зауытта жасалған, жарамды термореттегіші бар және оқшауланған тұғырларда болуы тиіс. Осы аспаптарда ашық қыздыру элементтерін қолдануға жол берілмейді;

2) тістерді, үйде жасалған электр ұзартқыштарын (тасымалдаушыларды) пайдалануға. Электр сымдарының немесе электр аспаптарының оқшаулауы жанған жағдайда оларды токтан ажыратып қолда бар өрт сөндіру құралдарымен сөндіруге кірісу қажет;

3) Университет аумағында от жағуға, қоқысты жағуға;

4) қызметтік және жұмыс үй-жайларында темекі шегуге, темекі тұқылдары мен сіріңкелерді тастауға;

5) пісіріп жатқан тамақты бақылаусыз пеште қалдыруға;

6) баспалдақ маршының астында және баспалдақ маршында заттарды, жиһазды және басқа да жанғыш материалдарды сақтауға;

7) вестибюльдердің, залдардың, дәліздердің, баспалдақ торларының жобада көзделген есіктерін алып тастауға;

8) үй-жайларда адамдар болған кезде, сондай-ақ жазбаша рұқсатсыз ғимараттарда өрт, дәнекерлеу және өрт қауіпті жұмыстардың басқа да түрлерін жүргізуге;

9) бензин, керосин және басқа да тез тұтанатын және жанғыш сұйықтықтарды қолдана отырып үй-жайларды тазалауға, сондай-ақ мұздатылған құбырларды дәнекерлеу шамдарымен және ашық отты қолдана отырып, басқа да тәсілдермен жылытуға.

5. Төтенше жағдайларда өрт қауіпсіздігі талаптары.

5.1. Өрт немесе жану белгілері (түтін, күйік иісі, температураның жоғарлауы және т.б.) анықталған кезде:

1) бұл туралы «101» телефоны бойынша өртке қарсы қызметке немесе «112» телефоны бойынша бірыңғай кезекші-диспетчерлік қызметке дереу хабарлау (объектінің мекенжайын, өрт шыққан жерін атау, сондай-ақ өз тегін хабарлау) қажет;

2) мүмкіндігінше адамдарды эвакуациялау, өртті сөндіру және материалдық құндылықтардың сақталуы жөнінде шаралар қабылдау қажет;

3) барлық эвакуациялық шығуларды ашу. Қосалқы есіктердегі ілмешектерді ғимарат ішіндегі адамдарға іштен кілтсіз еркін ашуға мүмкіндік беруі керек;

4) өрт кезінде лифтілерді пайдалануға тыйым салынады;

5) эвакуацияны өрт шыққан үй-жайдан, сондай-ақ өрттің таралу қаупі төнген үй-жайдан бастау қажет. Эвакуацияланғандарды қауіпсіз жерге жіберіңіз. Түтін дәліздерде қабырға бойымен және еденге бүгіліп қозғалу керек. Ғимараттан ең құнды мүлік пен құжаттарды шығарыңыз;

6) үй-жайдан немесе ғимараттан шығып, желдетуді өшіріп, көршілес үй-жайларға от пен түтіннің таралуын болдырмау үшін барлық есіктер мен терезелерді жабу қажет;

7) эвакуациялаумен бір мезгілде ерікті өрт құралымы күштері өрт сөндіру бөлімі келгенге дейін ғимаратта бар алғашқы өрт сөндіру құралдарымен өртті сөндіруге кірісуге міндетті;

8) электр желісін ажыратуға, эвакуациялауға және өртті сөндіруге қатысатын адамдардың конструкциялардың ықтимал құлауынан, улы жану өнімдерінің әсерінен және жоғары температурадан, электр тогының соғуынан қауіпсіздігін қамтамасыз етуге міндетті;

9) авариялық жағдай туралы тікелей басшыға баяндау қажет.

6. Жұмыс аяқталғаннан кейін өрт қауіпсіздігі талаптары.

6.1. Жұмыс аяқталғаннан кейін жұмыс уақытынан тыс уақытта өрттің пайда болуын болдырмау үшін:

1) барлық қолда бар электр аспаптарын ажырата отырып, бүкіл үй-жайды мұқият тексеруді жүргізу;

2) пайдаланылатын аспаптар мен материалдарды сақтау орындарына алып таста;

3) клапанның барлық терезелерін тексеріп, жабу, су шүмектерін тексеру, жарықты өшіру;

4) үй-жайды жабу, кілттерді вахтаға тапсыру, қажет болған жағдайда күзет-өрт дабылына қою қажет.
